

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

١٣٧٨

دانشگاه آزاد اسلامی

واحد شاهرود

دانشکده علوم پایه، گروه شیمی

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد «M.Sc»

گرایش: شیمی فیزیک

عنوان :

بررسی پایداری و خواص ترمودینامیکی کنفورمرهای مختلف ۲-هالوسیکلوهگزانسیون در فاز

گازی و حلال با استفاده از محاسبات مکانیک کوانتومی

استاد راهنما:

دکتر بهزاد چهکندی

استاد مشاور:

دکتر مجید محمد حسینی

۱۳۸۹ / ۳ / ۱۷

نگارش:

مجازهاست در این سری بیان
توسط دکتر

محبوبه عبداللهی

پائیز ۱۳۸۷

۱۳۷۸۵۱

دانشگاه آزاد اسلامی

واحد شاهرود

دانشکده علوم پایه، گروه شیمی

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد «M.Sc»

گرایش: شیمی فیزیک

عنوان:

بررسی پایداری و خواص ترمودینامیکی کنفورمرهای مختلف ۲-هالوسیکلوهگزامتینون در فاز

گازی و حلال با استفاده از محاسبات مکانیک کوانتومی

نگارش:

محبوبه عبداللهی

پاییز ۱۳۸۷

۱- دکتر بهزاد چهکنندی

۲- دکتر مجید محمد حسینی

۳- دکتر صفا علی عسگری

هیأت داوران:

سپاسگزاری

اکنون که به لطف ایزد منان موفق به اتمام این مقطع از تحصیل گشته‌ام لازم است از کسانی که در این مسیر مرا راهنمایی نمودند تشکر و قدردانی نمایم. ابتدا از راهنمایی‌های استاد ارجمندم جناب دکتر بهزاد چهکندی کمال تشکر را دارم.

از استاد گرامی جناب دکتر مجید محمد حسینی که زحمت مشاوره این پروژه را عهده‌دار بودند کمال سپاس و امتنان دارم.

از استاد گرامی جناب دکتر صفاعلی عسگری که زحمت داوری این پروژه را کشیدند کمال تشکر و قدردانی دارم.

تقدیم قطره‌ای آب به دریا

و شراره‌ی یک شمع به خورشید

تقدیم به :

دو عزیزتر از جانم، گرانقدرترین آموزگاران زندگیم

پدر و مادر عزیزم

که وجودشان برایم همه عشق است و وجودم برایشان همه رنج.

همسرم

که انگیزه و عشق حضورش، ادامه تحصیلاتم را سهل و آسان کرد...

برادرم

به خاطر مساعدت ها و همکاری های صمیمانه و بی شائبه شان کمال تشکر را دارم.

عنوان	صفحه
چکیده.....	۱
فصل اول: ساختمان سیکلوهگزان	
۱-۱- مقدمه.....	۳
۲-۱- ساختمان سیکلوهگزان.....	۳
۳-۱- صورتبندی‌های سیکلوهگزان.....	۴
۴-۱- کنفورماسیون مشتقات سیکلوهگزان.....	۶
۵-۱- پیوندهای محوری و استوایی در سیکلوهگزان.....	۸
۶-۱- وارونگی صورتبندی (وارونگی حلقه) در سیکلوهگزان.....	۹
۷-۱- تحلیل صورتبندی سیکلوهگزان‌های تک استخلافی.....	۱۱
۸-۱- آنتالپی، انرژی آزاد و ثابت تعادل.....	۱۲
۹-۱- انعطاف پذیری صورتبندی سیکلوهگزان.....	۱۳
۱۰-۱- برتری کنفورماسیونی استخلاف‌ها.....	۱۷
۱۱-۱- کاربرد اختلاف انرژی آزاد کنفورماسیونی.....	۲۰
۱۲-۱- استرئوایزومری ترکیبات حلقوی - آنالیز کنفورماسیونی.....	۲۱
۱۳-۱- خواص فیزیکی آلکانهای حلقوی.....	۲۷
۱۴-۱- فعالیت یا واکنش‌پذیری آلکانها.....	۲۷
۱۵-۱- پایداری آلکانهای حلقوی.....	۲۸
۱۶-۱- استریو ایزومری در سیکلوهگزان.....	۳۰
۱۷-۱- تفاوت بین حلقه سیکلوهگزان و سیکلوهگزانون.....	۳۱
۱۸-۱- سنتز سیکلوهگزانون.....	۳۲

ترکیبات گوگرددار

- ۱۹-۱- گروه‌های عاملی حاوی گوگرد..... ۳۳
- ۲۰-۱- ترکیبات مشابه اکسیژن..... ۳۳
- ۲۱-۱- مطالعه‌ی برخی از ترکیبات آلی گوگرددار..... ۳۴
- ۲۳-۱- سنتز مشتقات سیکلوهگزا تیون..... ۳۷

فصل دوم: مروری بر مطالعات تئوری و تجربی پیرامون سیکلوهگزا تیون و سیکلوهگزانون

- ۱-۲- مطالعات تئوری و تجربی پیرامون ۲- هالوسیکلوهگزانون..... ۳۹

فصل سوم: روش‌های محاسبات کوانتومی

- ۱-۳- مقدمه..... ۵۲
- ۲-۳- روش‌های مدل‌سازی کامپیوتری..... ۵۲
- ۱-۲-۳- مکانیک مولکولی..... ۵۴
- ۲-۲-۳- کاربردهای مکانیک مولکولی..... ۵۵
- ۴-۲-۳- مکانیک کوانتومی..... ۵۶
- ۴-۲-۳- کاربردهای مکانیک کوانتومی..... ۵۸
- ۱-۴-۲-۳- حل معادله شرودینگر الکترونی..... ۵۹
- ۲-۴-۲-۳- تقریب «بورن-آپنهاایمر»..... ۶۲
- ۵-۲-۳- روش نیمه تجربی..... ۶۳
- ۱-۵-۲-۳- روش‌های اوربیتال ملکول نیمه تجربی پیشرفته MNDO..... ۶۳
- ۲-۵-۲-۳- روش‌های نیمه تجربی مختلف..... ۶۴
- ۳-۵-۲-۳- تقریب‌های اولیه MNDO:..... ۶۵
- ۴-۵-۲-۳- MNDO نظریه پایه..... ۶۶
- ۶-۲-۳- روش آغازین..... ۶۷

- ۶۷ ۱-۶-۲-۳ معادله‌های هارتری فاک
- ۷۰ ۲-۶-۲-۳ روش برهم کنش آرایش «CI»
- ۷۱ ۱-۲-۶-۲-۳ روش SCF چندپیکربندی
- ۷۲ ۲-۲-۶-۲-۳ روش اوربیتالهای طبیعی
- ۷۲ ۳-۶-۲-۳ همبستگی الکترون
- ۷۳ ۴-۶-۲-۳ نظریه اختلال
- ۷۵ ۵-۶-۲-۳ روش تابع چگال (DFT)
- ۷۶ ۷-۲-۳ مجموعه پایه
- ۷۸ ۱-۷-۲-۳ اوربیتالهای اسلیتری (STO)
- ۷۸ ۲-۷-۲-۳ مجموعه‌های پایه گوسی (GTO)
- ۷۹ ۳-۷-۲-۳ اوربیتالهای گوسی منطبق (CGTO)
- ۸۰ ۴-۷-۲-۳ مجموعه‌های پایه‌ی مینیمال
- ۸۰ ۵-۷-۲-۳ مجموعه‌های پایه‌ی ظرفیتی مجزا
- ۸۱ ۶-۷-۲-۳ مجموعه‌های پایه‌ی قطبیده
- ۸۱ ۷-۷-۲-۳ توابع پخش شده
- ۸۲ ۸-۲-۳ محاسبات نیمه تجربی در مقابل محاسبات «آغازین»
- ۸۲ ۱-۸-۲-۳ محاسبات میدان خودسازگار PPP
- ۸۶ ۲-۸-۲-۳ انواع روشهای شیمی محاسباتی
- ۸۷ ۹-۲-۳ گرمایشی در گوسین
- ۸۷ ۱-۹-۲-۳ انرژی الکترونی
- ۸۷ ۲-۹-۲-۳ انرژی ارتعاش
- ۸۸ ۳-۹-۲-۳ تصحیح انرژی کل
- ۸۸ ۴-۹-۲-۳ تصحیح گرمایی انرژی داخلی

۸۹	آنتالی ۵-۹-۲-۳
۸۹	Gaussian 98 برنامه ۱۰-۲-۳
۹۱	Gaussian فایل ورودی ۱-۱۰-۲-۳
۹۱	انواع پیوندها ۲-۱۰-۲-۳
۹۳	Opt کار ۳-۱۰-۲-۳
۹۳	Freq کار ۴-۱۰-۲-۳
۹۴	Gaussian فایل خروجی ۵-۱۰-۲-۳

فصل چهارم: نتایج محاسبات

۹۶	۱-۴ مقدمه:
۹۷	۲-۴ انواع حلال ها
۹۸	۳-۴ مدل‌های تئوری
۹۸	۴-۴ گشتاور قطبی الکتریکی μ دو بار با علامتهای متفاوت:
۹۹	۵-۴ قطبش پذیری: (α)
۹۹	۶-۴ نتایج محاسبات در فاز گاز:
۱۱۴	۷-۴ نتایج محاسبات در فاز محلول:
۱۲۳	۸-۴ برررسی مقادیر ترمودینامیکی در فاز محلول
۱۵۶	۹-۴ بحث و نتیجه‌گیری
۱۵۷	منابع و مأخذ
۱۶۴	چکیده انگلیسی

۱۳	۱-۱. جدول: مقادیر ΔG^0_{298} و K برای استخلاف‌های مختلف در موقعیت محوری واستوایی
۲۰	۱-۲. جدول: اختلاف انرژی آزاد سیکلوهگزان‌های یک استخلافی
۲۷	۱-۳. جدول: برخی از خواص فیزیکی برخی از آلکان‌های حلقوی نخستین
۳۰	۱-۴. جدول: استریوایزومری در مشتقات سیکلوهگزان
۳۵	۱-۵. جدول: ترکیبات آلی گوگرد
	۲-۱. جدول: انرژی‌های Gibbs از آن واکنش با $w(CO)_6 + L \rightarrow w(CO)_5 + CO, L$ کئوردینه شده در سبک‌های مختلف
۴۰	
۸۶	۳-۱. جدول: تعریف انواع روش‌های شیمی محاسباتی
۹۲	۳-۲. جدول: انواع پیوندها در Gaussian
۹۴	۳-۳. جدول: انواع کارهای قابل دسترس در Gaussian
	۴-۱. جدول: مقادیر ترمودینامیکی ($\epsilon_0 + \epsilon ZPE$) برای کنفورمرهای ۲-هالوسیکلوهگزان‌تیون بر حسب هاتری در فاز گازی
۱۰۰	
	۴-۲. جدول: بررسی مقادیر ترمودینامیکی ($\epsilon_0 + E_{total}$) در کنفورمرهای ۲-هالوسیکلوهگزان‌تیون بر حسب هاتری در فاز گازی
۱۰۱	
	۴-۳. جدول: بررسی مقادیر ($\epsilon_0 + H_{corr}$) در کنفورمرهای ۲-هالوسیکلوهگزان‌تیون بر حسب هاتری در فاز گازی
۱۰۲	
	۴-۴. جدول: بررسی مقادیر ترمودینامیکی ($\epsilon_0 + G_{corr}$) در کنفورمرهای ۲-هالوسیکلوهگزان‌تیون بر حسب هاتری در فاز گازی
۱۰۳	
۱۰۴	۴-۵. جدول: مقادیر ($Stotal / calK^{-1}mol^{-1}$) برای کنفورمرهای ۲-هالوسیکلوهگزان‌تیون در فاز گازی

- ۴-۶. جدول: مقادیر (E_0) برای هالوژنهای (Br,Cl,F) در ۲-هالوسیکلوهگزاتیون سطح HF و DFT با استفاده از سری های پایه ($6-31G^*$ و $6-31++G^{**}$) بر حسب هارتری..... ۱۰۵
- ۴-۷. جدول: مقادیر ترمودینامیکی برای هالوژنهای (Br,Cl,F) در کنفورمرهای ۲-هالوسیکلوهگزاتیون در سطح ($HF/6-31G^*$) بر حسب کیلوکالری برمول..... ۱۰۶
- ۴-۸. جدول: مقادیر ترمودینامیکی برای هالوژنهای (Br,Cl,F) در کنفورمرهای ۲-هالوسیکلوهگزاتیون در سطح ($B_3LYP/6-31G^*$) در فازگازی بر حسب کیلوکالری برمول..... ۱۰۸
- ۴-۹. جدول: مقادیر ترمودینامیکی برای هالوژنهای (Br,Cl,F) در کنفورمرهای ۲-هالوسیکلوهگزاتیون در سطح $B_3LYP/6-31++G^{**}$ در فازگازی بر حسب کیلوکالری برمول..... ۱۱۱
- ۴-۱۰. جدول: مقادیر ΔE_0 برای ۲-هالوسیکلوهگزاتیون در سطح HF و B_3LYP در فاز گازی بر حسب هارتری..... ۱۱۳
- ۴-۱۱. جدول: بررسی فواصل وزوایای پیوندی کنفورمرهای ۲-هالوسیکلوهگزاتیون در حلال سیکلوهگزان ($\epsilon = 2.023$)..... ۱۱۵
- ۴-۱۲. جدول: بررسی فواصل وزوایای پیوندی کنفورمرهای ۲-هالوسیکلوهگزاتیون در حلال تتراکلرید کربن ($\epsilon = 2.228$)..... ۱۱۶
- ۴-۱۳. جدول: بررسی فواصل و زوایای پیوندی کنفورمرهای ۲-هالوسیکلوهگزاتیون در حلال کلروفرم ($\epsilon = 4.9$)..... ۱۱۸
- ۴-۱۴. جدول: بررسی فواصل و زوایای پیوندی کنفورمرهای ۲-هالوسیکلوهگزاتیون در حلال استون ($\epsilon = 20.7$)..... ۱۱۹
- ۴-۱۵. جدول: بررسی فواصل وزوایای پیوندی کنفورمرهای ۲-هالوسیکلوهگزاتیون در حلال دی متیل سولفوکسید ($\epsilon = 46.7$)..... ۱۲۰
- ۴-۱۶. جدول: بررسی فواصل وزوایای پیوندی کنفورمرهای ۲-هالوسیکلوهگزاتیون در فازگازی در سطح ($B_3lyp/6-31++G^{**}$)..... ۱۲۱

- ۴-۱۷. جدول: مقدار ترمودینامیکی $(\epsilon_0 + \epsilon ZPE) / Hartree$ برای کنفورمرهای ۲- هالوسیکلوهگزاتیون در حالهای مختلف..... ۱۲۵
- ۴-۱۸. جدول: مقدار ترمودینامیکی $(\epsilon_0 + \epsilon ZPE) / Hartree$ برای ۲- هالوسیکلوهگزاتیون (محوری و استوایی) در حالهای مختلف ۱۲۶
- ۴-۱۹. جدول: مقدار ترمودینامیکی $(\epsilon_0 + Hcorr) / Hartree$ برای ۲- هالوسیکلوهگزاتیون (محوری و استوایی) در حالهای مختلف برحسب کیلوکالری برمول ۱۲۷
- ۴-۲۰. جدول: مقدار ترمودینامیکی $(\epsilon_0 + Gcorr) / Hartree$ برای ۲- هالوسیکلوهگزاتیون (محوری و استوایی) در حالهای مختلف برحسب کیلوکالری برمول ۱۲۸
- ۴-۲۱. جدول: بررسی مقادیر $Stotal / calK^{-1} mol^{-1}$ ۲- هالوسیکلوهگزاتیون (محوری و استوایی) در حالهای مختلف ۱۲۹
- ۴-۲۲. جدول: انرژیهای نقطه صفر (ϵ_0) برای هالوژنهای (Br, Cl, F) در کنفورمرهای ۲- هالوسیکلوهگزاتیون در حالهای مختلف بر حسب هارتری ۱۳۰
- ۴-۲۳. جدول: مقادیر ترمودینامیکی برای کنفورمرهای ۲- هالوسیکلوهگزاتیون (محوری و استوایی) در حلال سیکلوهگزان ($\epsilon = 2.023$) برحسب کیلوکالری برمول ۱۳۱
- ۴-۲۴. جدول: مقادیر ترمودینامیکی برای کنفورمرهای ۲- هالوسیکلوهگزاتیون (محوری و استوایی) در حلال تتراکلریدکربن ($\epsilon = 2.228$) ۱۳۳
- ۴-۲۵. جدول: مقادیر ترمودینامیکی برای کنفورمرهای ۲- هالوسیکلوهگزاتیون (محوری و استوایی) در حلال کلروفرم ($\epsilon = 4.9$) برحسب کیلوکالری برمول ۱۳۶
- ۴-۲۶. جدول: مقادیر ترمودینامیکی برای کنفورمرهای ۲- هالوسیکلوهگزاتیون (محوری و استوایی) در حلال استون ($\epsilon = 20.7$) برحسب کیلوکالری برمول ۱۳۸
- ۴-۲۷. جدول: مقادیر ترمودینامیکی برای کنفورمرهای ۲- هالوسیکلوهگزاتیون (محوری و استوایی) در حلال دی‌متیل سولفوکسید ($\epsilon = 46.7$) برحسب کیلوکالری برمول ۱۴۰

۴-۲۸. جدول: مقادیر ($\Delta \epsilon_0$) برای کنفورمرهای ۲-هالوسیکلوهگزامتینون (محوری و استوایی) در حلال‌های

مختلف ۱۴۲

۴-۲۹. جدول: مقادیر ترمودینامیکی برای کنفورمرهای ۲-فلوئوروسیکلوهگزامتینون در حلال‌های

مختلف ۱۴۴

۴-۳۰. جدول: مقادیر ترمودینامیکی برای کنفورمرهای ۲-کلروسیکلوهگزامتینون در حلال‌های

مختلف برحسب کیلوکالری برمول ۱۴۶

۴-۳۱. جدول: مقادیر ترمودینامیکی برای کنفورمرهای ۲-برموسیکلوهگزامتینون در حلال‌های

مختلف برحسب کیلوکالری برمول ۱۴۸

۴-۳۲. جدول: بررسی ممان دوقطبی کنفورمرهای ۲-هالوسیکلوهگزامتینون (محوری و استوایی) در حلال‌های

مختلف ۱۵۰

فهرست نمودارها

عنوان	صفحه
۱-۴. نمودار: بررسی ممان دو قطبی بر حسب ضریب دی الکتریک در حلال های مختلف برای ۲-	
بر موسیکلو هگزاتیون «محوری».....	۱۵۱
۲-۴. نمودار: بررسی ممان دو قطبی بر حسب ضریب دی الکتریک در حلال های مختلف برای ۲-	
بر موسیکلو هگزاتیون «استوایی».....	۱۵۱
۳-۴. نمودار: بررسی ممان دو قطبی بر حسب ضریب دی الکتریک در حلال های مختلف برای ۲-	
کلروسیکلو هگزاتیون «محوری».....	۱۵۲
۴-۴. نمودار: بررسی ممان دو قطبی بر حسب ضریب دی الکتریک در حلال های مختلف برای ۲-	
کلروسیکلو هگزاتیون «استوایی».....	۱۵۲
۵-۴. نمودار: بررسی ممان دو قطبی بر حسب ضریب دی الکتریک در حلال های مختلف برای ۲-	
فلوئوروسیکلو هگزاتیون «محوری».....	۱۵۳
۶-۴. نمودار: بررسی ممان دو قطبی بر حسب ضریب دی الکتریک در حلال های مختلف برای ۲-	
فلوئوروسیکلو هگزاتیون «استوایی».....	۱۵۳

- ۱-۱. شکل: یک مدل گلوله وميله ویک مدل فضاپرکن از صورتبندی صندلی سیکلوهگزان..... ۴
- ۱-۲. شکل: صورتبندی صندلی سیکلوهگزان که عاری از کشش است..... ۵
- ۱-۳. شکل: مدل توپ وميله ومدل فضاپرکن صورتبندی قایق سیکلوهگزان..... ۵
- ۱-۴. شکل الف- قایق وب- قایق پیچ خورده در صورتبندی‌های سیکلوهگزان..... ۶
- ۱-۵. شکل: خصوصیتی از ساختار کنفورماسیون صندلی..... ۷
- ۱-۶. شکل: پوشیدگی در کنفورماسیون‌های صندلی ، قایق ، پیچ خورده..... ۷
- ۱-۷. شکل: اتمهای هیدروژن محوری واستوایی در سیکلوهگزان..... ۸
- ۱-۸. شکل پیوندهای استوایی ومحوری در سیکلوهگزان..... ۹
- ۱-۹. شکل: دیاگرام انرژی نشان دهنده تبدیل متقابل صورتبندی‌های گوناگون سیکلوهگزان..... ۱۰
- ۱-۱۰. شکل: تحلیل صورتبندی سیکلوهگزان‌های تک استخلافی..... ۱۱
- ۱-۱۱. شکل: توزیع دو محصول در حال تعادل در دمای $25^{\circ}C$ به صورت تابعی از تفاوت انرژی آزاد استاندارد (ΔG°) بین آنها..... ۱۳
- ۱-۱۲. شکل: با وارونگی حلقه در صورتبندی صندلی سیکلوهگزان، موقعیتهای محوری واستوایی تعویض می‌شوند..... ۱۴
- ۱-۱۳. شکل: با وارونگی حلقه در صورتبندی صندلی متیل سیکلوهگزان، موقعیتهای محوری واستوایی تعویض می‌شوند..... ۱۵
- ۱-۱۴. شکل: کنفورمرهای فلوئوروسیکلوهگزان..... ۱۶
- ۱-۱۵. شکل: کنفورمرهای ایزوپروپیل سیکلوهگزان..... ۱۶
- ۱-۱۶. شکل: کنفورمرهای ترشیوبوتیل سیکلوهگزان..... ۱۷

۱-۱۷. شکل: کنفورمرهای سیکلوهگزان که گروه R در موقعیت محوری و استوایی قرار گرفته است

- ۱۸.....
- ۱-۱۸. شکل: کنفورمرهای ۴-متیل سیکلوهگزانول.....
- ۱-۱۹. شکل: روشهای طیف‌سنجی، معکوس شدن، کنفورماسیون سیکلوهگزان.....
- ۱-۲۰. شکل: وارونگی کنفورمرهای کلروسیکلوهگزان.....
- ۱-۲۱. شکل: اثر متقابل اسیکوبوتان بر سیکلوهگزان استخلافی.....
- ۱-۲۲. شکل: کنفورمرهای متیل سیکلوهگزان و کنفورمرهای ترشیوبوتیل.....
- ۱-۲۳. شکل: انحراف زاویه α در سیکلوالکانها.....
- ۱-۲۴. شکل: تعادل بین صورتبندی قایق.....
- ۱-۲۵. شکل: استریوایزومری در مشتقات سیکلوهگزان در موقعیت ۱،۴ یا ۲،۱.....
- ۱-۲۶. شکل: استریوایزومری در مشتقات سیکلوهگزان در موقعیت ۲،۱.....
- ۱-۲۷. شکل: سنتز سیکلوهگزانون.....
- ۱-۲۸. شکل: یک تیوکتون پایدار.....
- ۱-۲۹. شکل: تیون آمید.....
- ۱-۳۰. شکل: روشهای سنتز مشتقات سیکلوهگزاتیون.....
- ۲-۱. شکل: سنتز کمپلکس π هگزاکربونیل تنگستن با سیکلوهگزانون.....
- ۲-۲. شکل: سنتز کمپلکس π هگزاکربونیل تنگستن با سیکلوهگزاتیون.....
- ۲-۳. شکل: سنتز کمپلکس π هگزاکربونیل تنگستن با سیکلوهگزیلیدین آنیلین.....
- ۲-۴. شکل: استفاده از کمپلکسهای π هگزاکربونیل تنگستن سیکلوهگزانون.....
- ۲-۵. شکل: تعادل بین کنفورمرهای ۲-هالوسیکلوهگزانون ($X=F, Cl, Br, I$).....
- ۲-۶. شکل: تعادل بین کنفورمرهای ۲-هالوسیکلوهگزانون ($1a, 1e$).....
- ۲-۷. شکل: تعادل بین کنفورمرهای ۲-هالوسیکلوهگزانون ($2a, 2e$).....

- ۲-۸. شکل: کنفورمرهای ممکن برای (a) ۳-فلوئورو بوتان - ۲-ان و (b) ۳،۳-دی-فلوئورو بوتان
- ۲-ان ۴۸
- ۲-۹. شکل: تعادل بین صورتبندی کنفورمرهای سیکلوهگزان (1a,1b) ۴۹
- ۲-۱۰. شکل: تتراهیدرو-2H-تیوپیران-۱-اکسید (2a,2b) ۴۹
- ۲-۱۱. شکل: ۱-۲-دی تیان-۱-اکسید (3a,3b) ۵۰
- ۲-۱۲. شکل: تتراهیدرو-2H-تیوپیران-۱-اکسید (4a,4b) ۵۰
- ۴-۱. شکل: تعادل کنفورمرهای استوایی و محوری ۲-هالوسیکلوهگزان تیون ۹۶
- ۴-۲. شکل: کنفورمرهای ۲-هالوسیکلوهگزان تیون در سطح ($B_3LYP/6-311++G^{**}$) در فاز گازی
- ۱۰۹
- ۴-۳. شکل: کنفورمرهای ۲-هالوسیکلوهگزان تیون هالوژنهای (Br, Cl, F) به ترتیب زیر در حلال
- تتراکلرید کربن (بررسی فواصل وزوایای پیوندی) ۱۱۷
- ۴-۴. شکل: ، کنفورمرهای ۲-هالوسیکلوهگزان تیون (محوری و استوایی) در حلال تتراکلرید کربن (بررسی مقادیر ترمودینامیکی) ۱۳۴
- ۴-۵. شکل: کنفورمرهای ۲-هالوسیکلوهگزان تیون (محوری و استوایی) در حلال های مختلف ۱۴۲
- ۴-۶. شکل: کنفورمرهای ۲-فلوئورو سیکلوهگزان تیون در حلال های مختلف ۱۴۴
- ۴-۷. شکل: کنفورمرهای ۲-کلروسیکلوهگزان تیون در حلال های مختلف ۱۴۶
- ۴-۸. شکل: کنفورمرهای ۲-برموسیکلوهگزان تیون در حلال های مختلف ۱۴۸
- ۴-۹. شکل: کنفورمرهای ۲-هالوسیکلوهگزان تیون (محوری و استوایی) در حلال های مختلف (بررسی ممان دو قطبی) ۱۵۰

چکیده:

در این تحقیق کنفورمرهای استوایی و محوری ۲- هالوسیکلو هگزاتیون در فاز گازی و محلول با استفاده از محاسبات مکانیک کوانتومی Abinitio و تئوری تابع چگال (DFT) در سطح HF، B_3lyp با استفاده از سری های $(G^{**} + 311 - 6 - 31G^*)$ مورد بررسی قرار گرفته اند.

برای در نظر گرفتن اثر حلال از روش میدان خودسازگار واکنش (SCRf) استفاده شده است. برای به دست آوردن مقادیر ΔS ، ΔH ، ΔG از محاسبات فرکانس نیز استفاده شده است.

در این تحقیق حلالها به دو دسته قطبی و غیر قطبی دسته بندی می شوند

حلالهای سیکلو هگزان و تتراکلرید کربن غیر قطبی و حلالهای کلروفرم، استون و دی متیل سولفو کسید قطبی هستند. محاسبات نشان می دهند با کاهش ضریب دی الکتریک حلال تغییر انرژی آزاد گیبس فرآیند تبدیل کنفورمر استوایی به محوری سیکلو هگزاتیون کاهش می یابد به عبارتی تمایل به محوری شدن با کاهش ضریب دی الکتریک افزایش می یابد. در واقع کنفورمر محوری ممان دو قطبی کمتری دارد و کنفورمر استوایی ممان دو قطبی بیشتری دارد در نتیجه کنفورمر محوری در حلالهای غیر قطبی پایداری بیشتری دارد و کنفورمر استوایی در حلالهای قطبی پایداری بیشتری می شود. همچنین هالوژن فلوئور بیشتر موقعیت استوایی را ترجیح می دهد زیرا حجم هالوژن کوچک است در مورد هالوژن برم که حجیم تر است بیشتر موقعیت محوری را ترجیح می دهد که علت برهم کنشهای دافعه ای بین گروه $C=S$ و هالوژن است در مورد مقادیر ترمودینامیکی ΔG در کنفورمرهای ۲- هالوسیکلو هگزاتیون در مورد حلال های مختلف از فلوئور به سمت برم مقادیر ΔG منفی تر است در نتیجه درصد کنفورمر استوایی در فلوئور بیشتر و درصد کنفورمر محوری در برم بیشتر است.

فصل اول:

ساختمان سیکلوهگزان

۱-۱- مقدمه:

سیکلو آلکانها هیدروکربنهای سیکلو پارافینی‌ای هستند که تمام پیوندهای آزاد اتمهای کربن‌شان با هیدروژن، سیر شده‌اند این ترکیبات نفتن^۱ نامیده می‌شوند.

شیمی این ترکیبات اساساً همان شیمی همانندهای باز آنهاست: برای مثال، سیکلو آلکان، یک آلکان است و بطور کلی، مانند یک آلکان عمل می‌کند ولی ماهیت حلقوی بعضی از این ترکیبها خواص بسیار ویژه‌ای به آنها می‌بخشد. با تکیه بر این خواص بوده است که آنالیز صورتبندی (آنالیز کنفورماسیونها به معنی حقیقی خود آغاز گشته و با تکیه بر همین خواص است که ما نیز، بنوبه‌ی خود می‌توانیم اهمیت علمی این شاخه از شیمی فضایی را ارزیابی کنیم. حلقوی بودن برای شکلی که یک مولکول می‌تواند اختیار کند، یا برای موضعی که مولکولهای حلال می‌تواند گرد آن جمع شوند، محدودیتهایی به وجود می‌آورد، ممانعت‌های فضایی ممکن است افزوده شوند- یا کاهش یابند؛ حمله‌ی یک واکنشگر ممکن است درست بر روی یک جهت محدود شوند. اندازه‌ی حلقه ممکن است موجب واکنش‌پذیری غیر عادی شود. [۱]

ترکیبهایی که در آنها حلقه‌ها فقط از اتمهای کربن تشکیل شده‌اند به ترکیبات هموسیکلی معروف هستند که ترکیب مورد نظر ما یعنی سیکلو هگزاتیون جزء ترکیبات هموسیکلی است. حال به بررسی سیکلو هگزان می‌پردازیم.

۱-۲- ساختمان سیکلو هگزان

سیکلو هگزانهای استخلافی از جمله مهم‌ترین آلکانها هستند زیرا در طبیعت به وفور یافت می‌شوند. تعداد زیادی از ترکیبات، از جمله استروئیدها و بسیاری از مواد دارویی دارای حلقه سیکلو هگزان هستند. سیکلو هگزان مولکولی مسطح نیست بلکه چین خورده است و در یک شکل سه بعدی به نام صورتبندی صندلی وجود دارد که زوایای پیوند C-C-C آن نزدیک به زاویه‌ی چهاروجهی 109.5° است. سیکلو هگزان صندلی علاوه بر اینکه عاری از فشار زاویه‌ای است، آزاد از اثر متقابل ناشی از پوشیدگی پیوندهای C-H مجاور هم می‌باشد زیرا این پیوندها پوشیده‌اند. [۲]

¹ -naphthene